

FIELD LIBERATION MOVEMENT krijgt Jaap Kruithof Prijs 2011 (8.7.11)

Onder drie voorgedragen kandidaten selecteerde de jury het Field Liberation Movement voor de 3e Prijs Jaap Kruithof. De publieke prijsuitreiking wordt georganiseerd op 21 juli, 19u op het groot podium Bij Sint-Jacobs (tijdens de Gentse Feesten), onmiddellijk na de uitreiking van de Prijs voor de Democratie.

Jurymotivatatie Laureaat Jaap Kruithof (Recht voor de Jaap) Prijs

Jaap Kruithof was een radicale en compromisloze verdediger van de democratische waarden. De prijs Jaap Kruithof gaat dan ook naar een persoon of vereniging die een bijdrage geleverd heeft aan een vernieuwend en radicaal denken over de democratische samenleving ofwel een radicale actie gevoerd heeft om wantoestanden in onze samenleving aan te klagen.

Het is zonder meer duidelijk dat het Field Liberation Movement valt onder de laatste categorie. Zij hebben door hun geweldloze actie de totale vermarkting van de landbouw op uitmuntende wijze in vraag gesteld, en een ongezien publiek debat opgestart.

En laat ons duidelijk zijn, mocht Jaap Kruithof nog hebben geleefd, hij zou de slappe lach hebben gekregen mocht men de actie (patatten uittrekken) als gewelddadig hebben omschreven, laat staan dat hij zich zou hebben kunnen voorstellen dat de minister-president het over 'bendevorming' zou hebben. Dat zou hij pas een vorm van geweld hebben gevonden.

De verdienste van de Field Liberation Movement is dan ook dubbel:

terug het debat over burgerlijke ongehoorzaamheid als actieform nieuw leven inblazen (niet alle protest moet hip of ludiek zijn...)

het debat stimuleren over de totale vermarkting door het neoliberaal systeem van het landbouw- en voedselsysteem.

Jaap Kruithof was een felle bestrijder van het neoliberalisme. Welnu, heel het dominante landbouwsysteem is een van de meest pregnante uitingen van dit neoliberalisme. Voeding, wat normaal als basisbehoefte en publiek goed in handen zou moeten zijn van de democratie, is in handen van een beperkt aantal multinationals wereldwijd. Zij monopoliseren het hele systeem: ze leveren de zaden van plantentypes die zelf geen vruchtbaar zaad meer voortbrengen zodat de boeren elk jaar nieuw zaad moeten kopen; het gaat om het promoten van monoculturele landbouw die het gebruik van kunstmeststoffen en pesticiden vereist (die de multinationals zoals Monsanto leveren als totaalpakket samen met het zaad). En op nieuw ontwikkelde landbouwrassen worden patenten genomen, zodat alles in privé eigendom terecht komt en blijft. Het gebruik van genetisch gemanipuleerde gewassen is enerzijds gewoon nog een stap verder in deze neoliberale aanpak, anderzijds introduceert het nieuwe vormen van risico's waar we helemaal geen zicht op hebben en waar terecht niet alleen pertinente vragen moeten bij gesteld worden en waarover een maatschappelijk publiek debat dringend nodig is.

De jury spreekt zich door de bekroning van het Field Liberation Movement helemaal niet uit tegen wetenschappelijk onderzoek, maar wil wel waarschuwen tegen vermarkting van onderzoek, wetenschappers en universiteiten en is van mening dat het Field Liberation Movement tenminste een stem is die gehoord moet worden in het belangrijke open publieke debat over de belangrijkste vragen voor de toekomst van ons welzijn.

Het is hartverwarmend dat er terug actiegroepen zijn als het Field Liberation Movement: ze bevrijden meer dan een veld. Ze verlossen ons van een beklemmende pensée unique, tonen dat actie werkt en sociale verandering altijd gepaard gaat met strijd. Anders was Leuven nooit een Vlaamse universiteit geworden.

Eric Goeman

Voorzitter Democratie 2000
